

fra Hou Havn over Odder til et Punkt paa Statsbanen mellem Skanderborg og Aarhus.

(Lovforslaget findes i Tillæg C.; 3die Behandling i Folkethinget findes i dettes Tidende Sp. 2800.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Jessen: Under de mange Forhandlinger, der ere førte i den paagjældende Egn angaaende det nu foreliggende Lovforslag, har jeg ingen- sinde kunnet faae Die for, at Hads Herreds Interesser ved denne Banes Anlæg mellem Odder og Aarhus vilde blive tilstrækkelig fyldestgjorte, medens jeg skal erkjende, at det i høi Grad vil være Tilfældet for Aarhus Byes Vedkommende. Jeg tror, det vilde være en Illusion, naar man forventede sig nogen synderlig Kraft fra Hou Havn til Odder, og jeg tror, at ligesom den sidste Mil af Anlægget i det Væsentlige vil være ufrugtbringende, saaledes vil det Samme være Tilfældet med den første Mil af Baneanlægget, nemlig nærmest Aarhus, hvor Banen paa den ene Side, nemlig mod Ost, har Stranden tæt ved sig og paa den anden Side har det Hæf- lagers Station nærmest liggende Opland for Statsbanen. Jeg tror, at Hads Herreds Interesser i enhver Henseende havde været bedre fyldestgjorte, dersom man havde anlagt en Bane fra Odder til Hovedgaard Station, hvad der ogsaa vilde have medført, at Baneanlægget kun var blevet halvt saa dyrt, som det nu er. Men jeg anerkjender paa den anden Side fuldstændig, at naar Private og Kommuner, som helst maa kunne bedømme, hvorvidt en Banelinie vil bringe en saadan Fordel, at de Offre, som dertil kræves, vilde faae et passende Bederlag, ere villige til at bringe de nødvendige Offre, bør der fra Lovgivningens Side ikke lægges nogen Hindring i veien for, at et saadant Foretagende gennemføres, og jeg tror tillige, at Egnen er saa rig, og de Bidrag, der fordres fra Kjøbstaden, forholdsvis saa ringe, at der ikke er nogen Fare for, at Egnen eller Kjøbstaden bliver overbebyrdet ved de Offre, der fremkaldes. For Landets Vedkommende er dette saa meget klarere, som man jo ikke vil kunne benegte, at Eiendommens Værdi ved Anlægget af en saadan Bane vil stige. For Kjøbstadens Vedkommende har Tilfældet til et saadant Baneanlæg altid en større Betænelighed, fordi man der ikke kan paaligne Statter paa Næringsbrugerne som dem, der dog nærmest vilde have Fordel ved et saadant Anlæg, men kommer til at paabebyrde Formue- og Leilighedsstatten de ikke ubetydelige Udgifter, som Jorrentningen af eller Garantien for saadanne Laan til Baneanlæg

vil kræve. Jeg nævner navnlig dette, fordi der andetsteds er blevet fremsat den Sigelse mod Horsens Kjøbstad, at den skulde være kommen bag- efter og ikke have iagttaget sine egne Interesser ved ikke at støtte et Forslag om et Baneanlæg fra Odder til Hovedgaard. Det er nu paa ingen Maade Tilfældet. I Horsens Kommune har man allerede paa et meget tidligt Stadium tilkjend- givet sin Beredvillighed til at støtte et Baneanlæg fra Odder til Hovedgaard, men selvfølgelig under Betingelse af, at Baneanlægget fra Odder til Aarhus da faldt bort. At ville tro, at man, naar denne Bane fra Odder til Aarhus kom istand — og det kunde ikke forhindres — vilde have nogen Nytte i Horsens af et Baneanlæg fra Hoved- gaard til Odder, tror jeg, vilde være aldeles urimeligt. Men, som sagt, der er paa et tid- ligt Standpunkt gjort Alt, hvad der kunde gøres fra Byens Side, for at ombytte Banen fra Odder til Aarhus med en Linie fra Odder til Hoved- gaard. Saaledes som Sagen nu foreligger, skal jeg ogsaa være med til at anbefale, at denne Lov gennemføres, og at Koncessionen gives paa de i Lovforslaget indeholdte Villkaar, men jeg vil til- staa, at jeg dertil knytter den Forventning, at Hads Herred vil selv søge at tilveiebringe en syd- ligere Forbindelse med Statsbanen. Det staar mig ganske klart, at Hads Herred ikke vil kunne være tjent med at føre sine Frembringelser, som skulle sydpaa, enten til Esbjerg eller til Kjøben- havn, ad 7—8 Miles Omvei for at komme dertil. Jeg antager derfor, at Vedtagelsen af dette Forslag vil medføre, at der tillige bliver anlagt en Bane sydpaa, og jeg tvivler heller ikke om, at Hads Herred vil have Midler til at til- veiebringe den. Der er i dette Lovforslag gjort en Forandring fra lignende tidligere Forslag, som vi have haft for, den nemlig, at Halvdelen af Expropriationsudgifterne bæres af Statskassen og ikke af Expropriationsfonden. Jeg finder, at dette er meget forstandigt, og jeg imødejer med Væng- sel den Tid, da denne provindsielle Afskillelse med Hensyn til Expropriationsudgifter kan falde bort. Jeg tror, det maa være nær forestaaende, og navnlig naar der paabegyndes Baneanlæg for Statskassens Regning paa Sjælland, tror jeg, man maa komme til Overveelse af, om det er rigtigt at vedligeholde Bestemmelsen om Udredel- sen af Expropriationsudgifterne efter Lov af 26de Mai 1868, eller om den ikke bør falde helt bort. Ligeoverfor dem, der deltog i Baneanlægget eller tilskyde til dets Tilveiebringelse, er det et Spørgs- maal, der i og for sig er temmelig ligegyldigt. Det vil, saavidt jeg skjønner, neppe i en over- snuelig Fremtid blive opnaaet, at de Forstod, som Statskassen udreder, vilde blive fuldt dækkede, og den Afgift, som Kommunerne i Sylland og Syn svare, vil jo hverken blive højere eller mindre;